

STAY!

Decreasing teenage dropout in sport

ДОБРИ ПРАКТИКИ И ПРЕПОРЪКИ

ТЕСТВАНИ СТРАТЕГИИ И КЛЮЧОВИ УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОТПАДАНЕТО НА МЛАДЕЖИ ОТ СПОРТНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Co-funded by
the European Union

STAY!

*Decreasing teenage
dropout in sport*

АВТОРИ

Дуня Брачун, ХАШК Младост

Симоне Дидженаро, Университет на Касино

Наташа Куфус, ТСФ Байер Леверкузен

Габриела Басчели, Фондация Лацио

Мойца Маркович, Спортен съюз на Словения

Ванина Миланова, Левски Спорт за Всички

Мартейн Лорен де Йонг, ЕМКА

Co-funded by
the European Union

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

2. МЕТОДОЛОГИЯ

3. КЛЮЧОВИ ПРИНЦИПИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОТПАДАНЕТО ОТ СПОРТА

3.1 ОСНОВИ, БАЗИРАНИ НА ДОКАЗАТЕЛСТВА

3.2 Основни ценности на подхода STAY!

3.3 Съответствие с политиката и стратегическите цели на ЕС

4. ДОБРИ ПРАКТИКИ ОТ ПИЛОТНИТЕ ПАРТНЬОРИ

4.1 Подкрепа за баланса между спорта и образованието

4.2 Доброволчество и алтернативни роли

4.3 Медии, водени от младежи, и дигитално ангажиране

4.4 Развлекателни и несъстезателни тренировки

4.5 Менторство и развитие на лидерските качества

4.6 Приобщаващ достъп и премахване на бариерите

4.7 Създаване на партньорски култури, благоприятстващи младите хора

5. ПРЕПОРЪКИ ЗА РЕПЛИКАЦИЯ/КОПИРАНЕ

5.1 Препоръки за спортни клубове и организации на местно ниво

5.2 Препоръки за политици и спортни организации

6. БЛАГОПРИЯТСТВАЩИ ФАКТОРИ ЗА УСПЕХ

7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВИ

8. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Въведение

Проектът STAY! е създаден, за да се справи с нарастващия проблем с отпадането на младите хора, особено на тийнейджърите, от спорта. Тъй като тийнейджърите са изправени пред голям натиск в , променят приоритетите си или започват да губят интерес към състезанията, много от тях намират по-малко причини или възможности да останат ангажирани в своите клубове. STAY! си е поставил за цел да помогне на спортните организации да намерят нови начини да ангажират младите хора – не само като спортисти, но и като част от общността.

Вместо да се фокусира единствено върху тренировките и състезанията, STAY! въведе по-широк поглед върху участието. Той насърчи клубовете да предлагат алтернативни роли като доброволчество, менторство, помощник-треньорство или подкрепа на клубните медии. Тези роли позволиха на младите хора да останат свързани със спорта по начини, които отразяват променящите се интереси и живот, като същевременно се наслаждават на социалните, физическите и емоционалните ползи, които клубовете предоставят.

Между май 2024 г. и април 2025 г. пет спортни партньора в цяла Европа пилотно осъществиха този нов подход. Всеки от тях разработи местни действия, съобразени със специфичния контекст и спортисти, следвайки споделените принципи, разработени от проекта. Тези пилотни проекти бяха съвместно разработени с треньори, ментори и местни работни групи, за да се гарантира, че отразяват нуждите на младите хора, които са най-застрашени от напускане на спорта.

Всеки партньор проучи различни предизвикателства – от балансирането между и спорт, до ниска мотивация и липса на видими роли за момичета – и отговори с креативни решения. Някои формализираха доброволчески роли като помощник-съдия или организатор на събития. Други се фокусираха върху инициативи, ръководени от връстници, или върху акаунти в социалните медии, управлявани от младежи. Всички споделяха обща цел: да покажат, че спортът може да предложи нещо ценно за всеки, дори отвъд постиженията. Пилотните клубове бяха:

Левски – Спорт за всички <i>България</i>	Фондация „С.С. Лацио“ 1900 ETS <i>Италия</i>	ТСВ Байер 04 Леверкузен <i>Германия</i>	ХАШК Младост/ ЖАВК Младост <i>Хърватия</i>	Спортен съюз на Словения – SUS <i>Словения</i>
--	--	---	--	--

Университетът в Касино и Южен Лацио (UNICAS) подкрепи всички партньори, като предостави инструменти за оценка и проверки на качеството по време на целия процес. Европейската асоциация на мултиспортните клубове (EMCA) координира цялостния обмен и помогна за споделянето на резултатите в по-широката спортна общност.

След международната конференция STAY!, организирана от EMCA, няколко клуба, които не са партньори, изразиха интерес към възприемането на подхода – особено относно онлайн учебните материали. В резултат на това инструментите и ресурсите на STAY! бяха преведени и споделени още по-широко, като посланието на проекта достигна до нови страни и контексти.

Този доклад за добри практики и препоръки обединява всичко, което сме научили. Той предлага изпитани подходи, които други клубове и организации на местно ниво могат да адаптират, и включва практически предложения за вземащите решения, които искат да подкрепят дългосрочното участие в спорта в цяла Европа.

2. Методология

Добрите практики и препоръките, представени в този доклад, бяха идентифицирани чрез структуриран, многоетапен процес, вграден в пилотната фаза на изпълнение на проекта STAY. Всичките пет участващи партньора разработиха и осъществиха местни действия, насочени към намаляване на отпадането на младежите от спорта, като всеки пилотен проект беше оформен от специфичния спортен контекст, организационния капацитет и нуждите на общността.

За да сме сигурни, че резултатите са полезни – не само за вътрешен анализ, но и за споделяне и адаптиране другаде – използвахме обща рамка за документиране и оценка на работата. Това включваше:

Инструменти за проектиране и мониторинг на проекти

- Пилотни планове за действие, представени преди изпълнението
- Шаблони за мониторинг, разработени от Университета на Касино и Южен Лацио (UNICAS)

Внедряване и оценка

- Доклади, описващи какво е било направено, кой е участвал и какви предизвикателства са възникнали
- Доклади с констатации, които обхващат размисли и възникващи резултати
- Дискусии на местните работни групи, проведени преди и след пилотните проекти

Инструменти за обратна връзка

- Принос от младежи, участници, ментори и – където е възможно – родители
- Неформални разговори, интервюта и бележки от работни групи

Както числата, така и историите бяха важни. Проследихме колко млади хора се включиха, колко обучения бяха проведени или колко нови роли бяха създадени. Но най-силният урок дойде от това да чуем как пилотните проекти са накарали хората да се чувстват – дали им е помогнало да изградят увереност, да се чувстват по-свързани или просто да се радват, че отново са част от клуба си.

UNICAS ръководеше процеса на оценяване и помогна да се гарантира, че резултатите могат да бъдат сравнявани между клубовете. EMCA подкрепи обмена на идеи между партньорите, като подчерта модели – като популярността на ролите на жури, помощник-треньорите и медиите, ръководени от младежи – които се проявяваха в различни условия и спортове.

Всички шаблони, формуляри за обратна връзка и инструменти, използвани в този проект, са включени като приложения към този доклад. Те са безплатни за използване и адаптиране от всеки клуб, който иска да изпробва подхода STAY! в собствената си общност.

3. Ключови принципи за предотвратяване на отпадането от спорта

Проектът STAY! е изграден върху солидна основа от доказателства, ценности и реални преживявания. Чрез проучване на документи, ангажиране на заинтересованите страни и пряка обратна връзка от млади хора и спортни служители се очерта набор от ключови принципи, които са в основата на подхода на проекта към превенцията на отпадането от спорта. Тези принципи могат да ръководят всяка спортна организация или партньор, заинтересовани от това младите хора, особено момичетата, да останат свързани със спорта за по-дълго време.

3.1 Основи, базирани на доказателства

В основата на подхода STAY! е комбинацията от академични прозрения и практически опит. Всеобхватно проучване, проведено от Университета в Касино и Южен Лацио, направи преглед на текущото разбиране за отпадането от спорт в Европа, като подчерта:

- Висок процент на отпадане от спорта в юношеска възраст, особено сред момичетата, поради натиск върху представянето, липса на удоволствие, полови стереотипи или логистични бариери.
- Необходимостта от преминаване от модели, ориентирани към конкуренцията, към преживявания, фокусирани върху младите хора, които се фокусират върху принадлежността, самочувствието и личностното израстване.
- Ефективността на предлагането на алтернативни роли – като например помощник-треньор, доброволческа работа в жури или медийна подкрепа – като начини за разширяване на ангажираността на младите хора в спорта.

Тези констатации бяха отразени в Доклада на фокус групите, който събра гласове от треньори, ментори и млади спортисти от страните партньори. Тяхната обратна връзка потвърди, че устойчивото ангажиране зависи не само от добрия треньорски подход, но и от гъвкавост, приобщаване, емпатия и смислено социално взаимодействие.

3.2 Основни ценности на подхода STAY!

От тези доказателства и опит се очертаха няколко основни ценности, които оформиха всички пилотни действия на STAY!:

- **Дизайн, ориентиран към младите хора:** Програмите трябва да бъдат изградени с младите хора и за младите хора. Фокус групите на STAY! показаха, че младите хора реагират най-добре, когато се чувстват чути, уважавани и включени в решенията.
- **Приобщаване и достъпност:** Партньорите положиха специални усилия, за да достигнат до млади хора, които иначе биха могли да бъдат изключени – поради пол, финанси или липса на състезателни амбиции. Това включваше предлагане на безплатни места за обучение (напр. Лацио), развлекателни сесии (напр. НАЖК Младост) и гъвкави доброволчески роли.
- **Дългосрочна ангажираност:** Успехът се определяше не от медалите, а от това да се поддържа връзката на младите хора със спорта по начини, които отговарят на развиващия се живот. Роли като асистент-съдия или медиен сътрудник позволяват продължаващо участие, дори когато състезателната амбиция отслабва.
- **Упълномощаване чрез умения:** Младите хора придобиха практически опит в лидерството, комуникацията, организирането на събития и работата в екип. Това подпомага не само личностното развитие, но и укрепва партньорската организация като цяло.
- **Забавление и удоволствие:** Младите хора многократно посочваха „забавлението“ като причина номер едно, поради която остават ангажирани. Партньорите възприеха това, като създадоха спокойна, подкрепяща и социално ангажираща среда.
- **Доброволчеството като мост:** Структурираните доброволчески роли помогнаха на участниците да се чувстват полезни и ценени, особено на тези, които не бяха сигурни дали искат да продължат обучението си. Това беше особено ефективно в партньори като TSV Bayer 04 и Levski – Sport for All.

3.3 Съответствие с политиката и стратегическите цели на ЕС

Подходът „STAY!“ отразява много от приоритетите, очертани в Работния план на ЕС за спорта и свързаните с него стратегии за младежта:

- **Равенство между половете в спорта:** Като се фокусира върху момичетата и младите жени и се справя с причините за отпадане от училище, свързани с пола, STAY! допринася пряко за постигането на целта на ЕС за равен достъп и представителство в спорта.
- **Насърчаване на здравословен начин на живот:** Всички пилотни проекти имаха за цел да задържат младите хора в активен начин на живот, допринасяйки за усилията в целия ЕС за намаляване на неактивността и свързаните с нея здравни рискове.
- **Подкрепа за доброволчеството и неформалното образование:** Структурираните възможности за доброволчество в рамките на STAY! насърчават гражданството, житейските умения и бъдещите кариерни пътища – ключови аспекти на младежката политика на ЕС.
- **Дигитална трансформация:** С разработването на специализирана платформа за електронно обучение, хоствана в EMCA Studio, проектът осигурява дългосрочен достъп до инструменти и знания за предотвратяване на отпадането от спорта за всеки партньор в цяла Европа.

4. Добри практики от пилотните партньори

Пилотната фаза на проекта STAY! доведе до създаването на набор от тествани подходи, които помогнаха на младите хора да останат свързани със спорта – независимо дали като спортисти, доброволци или участници в местната спортна среда. Вместо да предлага универсално решение, всеки партньор разработи действия, които отговарят на уникалните предизвикателства и нужди на своите млади членове. Този раздел представя тези практики, групирани в ключови теми, които се появиха в рамките на проекта, като доброволчество, дигитално ангажиране, образователна подкрепа и неконкурентни роли. В рамките на всяка тема ще намерите конкретни примери от различни партньори, показващи как гъвкавите, ориентирани към младите хора подходи могат да предотвратят отпадането от спорта и да изградят по-силни и по-приобщаващи организации.

4.1 Подкрепа за баланса между спорта и образованието

Една от най-честите причини, поради които тийнейджърите напускат спорта, е нарастващият натиск от . С нарастването на академичните изисквания, спортът може да започне да се усеща като допълнителна тежест – или дори като бреме. Няколко партньора на STAY! осъзнаха това и въведоха практически решения, които помогнаха на младите спортисти да се справят с двата ангажимента. Те включваха академична гъвкавост, менторство и дори директна подкрепа от уроци. Тези инициативи не само намалиха отпадането от спорта, но и засилиха чувството за грижа и връзка между младите хора и тяхната спортна среда.

Програма за двойни студенти

ЦЕЛ

Запазване на младите спортисти, които се справят с натиска на спорта и образованието

ЦЕЛОВА ГРУПА

Полупрофесионални спортисти на възраст 16–24 години

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Ръководство на клуба, треньори, академични съветници

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Координирано планиране с образователни институции, време за менторство

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Създадена е структурирана програма за двойна кариера
- Предлага се гъвкавост в графика за обучение и учене
- Включено менторство и интегрирани с работата учебни задачи

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Пълно задържане в група на програмата; положителна обратна връзка от участниците

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Трудност при съгласуването на спортните и училищните календари – решена с ранно индивидуално планиране

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Силно адаптивен в условия на мултиспорт или академично партньорство

ЦЕЛ

Предотвратяване на отпадането сред спортисти, които се чувстват претоварени от училищните си задължения

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Тийнейджърки (13–18 години), които се отказват от състезателни тренировки

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Треньори, мениджъри на клубове, семейства

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Вътрешна координация, културна промяна сред треньорския щаб

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Предлага се облекчено обучение
- Насърчава се участието в роли, несвързани със спорт (напр. заседателна маса, социални медии) по време на стресови периоди

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

70% задържане сред тези, които обмислят да напуснат спорта

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Първоначална съпротива от страна на треньорите – адресирана чрез обратна връзка от вътрешна фокус група

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Идеален за всяка организация, подкрепяща младежи с двойни задължения

Подкрепа за обучение

ЦЕЛ

Помогнете на спортистите да успеят в училище, за да намалите риска от отпадане поради академичен стрес

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Младежи на възраст 13–18 години, нуждаещи се от академична подкрепа

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Родители-доброволци, възрастни спортисти, клубен персонал

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Пространство за срещи, координация на доброволци

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Организираны обучителни сесии, водени от по-възрастни спортисти и родители със съответния опит
- Осигурени неформални, подкрепени от клуба учебни сесии преди или след тренировка

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Висока удовлетвореност, докладвана от спортистите; подобрени академични резултати; нула отпадане от пилотната група за обучение

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Трудности с планирането – разрешени чрез свързване на уроците с редовните графици за обучение

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Лесно възпроизводимо от всеки партньор с участие на множество поколения или активни родителски общности

4.2 Доброволчество и алтернативни роли

Когато младите хора губят интерес към състезанията или се затрудняват да балансират ангажиментите си, те често чувстват, че вече няма място за тях в спорта. Един от най-силните уроци от проекта STAY! е, че това не е задължително да е така. Чрез създаването на смислени алтернативни роли – като например подпомагане на съдиите, помощ при организирането на събития или подкрепа на клуба в ежедневните задачи – партньорите поддържаха ангажираността и ценността на младите хора. Тези роли често водеха до развитие на умения, по-силни социални връзки и повишена увереност, показвайки, че участието в спорт може да приеме много различни форми.

Маса за жури и набиране на съдии

ЦЕЛ

Предложете роля с ниско напрежение и висока отговорност за тийнейджъри спортисти, които се оттеглят от състезанията

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Младежи на възраст 13–18 години, особено тези, които прекратяват състезателната си игра

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Треньори, съдии, клубен персонал

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Малък бюджет за обучение, вътрешна координация

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Обучени младежи да се справят с логистиката на мачовете: измерване на времето, водене на протокола и съдействие от страна на съдиите
- Свърза участниците с ментори и проведе практически семинари

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Всички участници са изпълнявали множество роли в деня на мача; съобщават за повишена увереност и ангажираност на клуба

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Необходимо е внимателно планиране около училище; решено чрез гъвкави задачи по съвпадение

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНОСИМОСТ

Отличен за всеки спорт със структурирани състезания и официални роли

ЦЕЛ

Поддържайте тийнейджърите ангажирани, като ги каните да помогнат за провеждането на клубни събития

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Младежи на възраст 14–20 години, както активни спортисти, така и такива, които са на път да отпаднат от спорта

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Координатори на клубове, мениджъри на събития, спортисти

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Координация на доброволците и материали за събитието

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Участие на тийнейджърите в планирането на логистиката, планирането и организирането на турнири и събития.
- Признати приноси със сертификати и лидерски заслуги

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Участието в събитията се увеличи; тийнейджърите изразиха по-голяма гордост и чувство за отговорност към клуба

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Балансиране на екипните задачи и училищните задължения; решаване с гъвкаво участие

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Лесно се повтаря във всякаква обстановка с редовни събития или състезания

Участие на младежите в управлението на клуба

ЦЕЛ

Даване на възможност на младите хора да поемат лидерски роли в клубната администрация и вземането на решения

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Млади членове на възраст 20–23 години с опит в клуба, но вече не участващи в състезания

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Ръководители на секции, старши администратори, бивши спортисти

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Пространство за срещи, достъп до документи, менторство от персонала

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Младите хора участваха в срещи на ръководството на клуба и помагаша в административните функции
- Планиране на задачи, вътрешна комуникация и стратегически дискусии

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Ясно увеличение на ангажираността на младите хора на ръководно ниво; спомогна за формализирането на по-младите перспективи в процесите на планиране

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Първоначално колебание относно отговорността; преодоляно чрез адаптация и наблюдение

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

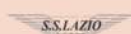
Изключително подходящ за клубове, търсещи дългосрочна устойчивост и представителство на младите хора в управленските структури

4.3 Медии, водени от младежи, и дигитално ангажиране

Днешните млади хора са дигитално грамотни – и когато им се даде възможност, много от тях са нетърпеливи да използват технологичните си умения, за да допринесат за спортната си среда. Няколко партньора на STAY! се възползваха от този потенциал, като възложиха на младежите отговорността да управляват социалните медии, да създават съдържание или да отразяват събития. Тези роли бяха не само забавни и упълномощаващи, но и помогнаха за повишаване на видимостта на партньорските организации и за представяне на техните ценности. В много случаи дигиталното ангажиране даде причина на младите спортисти да останат ангажирани, дори и да се отдръпват от състезанието.

Управление на социалните медии от младежи

ЦЕЛ

Ангажирайте дигитално грамотни младежи, като същевременно популяризирайте ценностите на клуба

ЦЕЛОВА ГРУПА

Тийнейджъри на възраст 14–20 години с интерес към комуникациите или дизайна

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Маркетингов екип на клуба, треньори, младежки участници

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Инструменти за социални медии, време за менторство

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Назначени са младежи, които да управляват Instagram и други платформи за специфични секции
- Предоставено е основно обучение по брендиране, планиране и създаване на съдържание

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Повишена онлайн ангажираност; младежите се чувстваха горди и им се доверяваха

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Необходими са първоначални насоки относно тона и уместността; решено с шаблони и преглед от ментор

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Подходящ за всяка организация с дигитално присъствие

Отразяване на събития и дигитално разказване на истории

S.S. LAZIO

ЦЕЛ

Намалете отпадането от училище, като предоставите на тийнейджърите нов начин да допринесат

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Младежи на възраст 14–20 години, включително бивши спортисти

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Организатори на събития, медийно грамотни доброволци, софтуер за редактиране младежки екипи

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Достъп до телефони/ камери, основен софтуер за редактиране

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Набира млади хора за фотографи на събития, видео редактори и коментатори на живо
- Използвали са тяхното съдържание на уебсайта на клуба и в социалните медии

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Медии, предоставени от младежи; повишена видимост и младежка гордост

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Време е за обучение на младежи и управление на резултатите; проблемът е решен чрез назначаване на „ментори по съдържание“

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Лесен за внедряване в клубове с активни календари за събития или дигитални кампании

Посланици на марката и на клубен глас

S.S. LAZIO

ЦЕЛ

Дадена възможност на младите хора да разкажат историята на своя екип и да изградят идентичност

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Тийнейджъри на възраст от 13 до 18 години

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Треньори, клубни служители, младежки отбори

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Достъп до социалните медии на клуба, леки тренировки, система за преглед

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Даде на младите хора отговорност за прегледите на мачовете, публикациите с резултати и историите зад кулисите
- Насърчава креативността чрез публикации, интервюта и идеи за кампании

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Подобрен обхват и ангажираност; участниците изразиха по-силна идентичност и гордост

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Необходим е надзор и одобрение на съдържанието; обхванати чрез контролен списък и експертна проверка

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Идеален за всяка спортна секция, целяща да засили младежките гласове или да подобри общественото възприятие

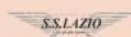

Co-funded by
the European Union

4.4 Развлекателни и несъстезателни тренировки

Не всеки млад човек в спорта иска – или е способен – да тренира и да се състезава на високо ниво. Някои просто искат да останат активни, свързани и част от общността. Партньорите на STAY! разпознаха това и създадоха възможности за отдих, които дадоха приоритет на забавлението, физическата форма и социалните връзки пред представянето. Тези несъстезателни сесии предложиха жизненоважна „средна позиция“, която помогна на много тийнейджъри да останат ангажирани със собствено темпо. За някои те дори се превърнаха в стъпка назад към треньорството, доброволчеството или други поддържащи роли в рамките на партньорската организация.

Сесии по водна топка за развлечение

ЦЕЛ

Поддържайте връзката на момичетата със спорта, след като се оттеглят от състезанията

ЦЕЛОВА ГРУПА

Спортистки на възраст 13–18 години

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Треньори, доброволци, по-възрастни играчи

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Достъп до басейн, основно оборудване, време за тренировки

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Въведох седмични сесии с ниско натоварване, фокусирани върху удоволствието и движението
- Сесиите бяха водени от треньор, но в темпото, съобразено със спортистите, с възможности за подпомагане на по-младите членове

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Задържане на участници, които са планирали да се откажат; формирани неформални менторски взаимоотношения

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Убеждаване на треньорите да ценят неуспешните сесии; решено чрез обратна връзка от пилоти

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНОСИМОСТ

Адаптивен за всеки спорт с пространство/оборудване за групови занимания с ниска интензивност

ЦЕЛ

Предложете дългосрочна алтернатива на състезателния спорт за тийнейджъри, които губят мотивация

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Младежи на възраст 14–19 години с различни нива на умения

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Служители на клуба, старши играчи, учители по физическо възпитание

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Достъп до фитнес зала, неформални тренировки

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Създаден е формат „отворена фитнес зала“ за тийнейджъри, където да играят с приятели и семейство
- Насърчаване на физическата активност като социална връзка, а не като натиск

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Висока посещаемост сред тийнейджърите, които вече не тренират състезателно; обратната връзка подчертава удоволствието от тренировките

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Необходим е персонал, наличен по време на свободното време; проблемът се решава с ротирани доброволци

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Лесно се прилага във всяка среда за отборни спортове или партньорска организация, свързана с училището

Фитнес сесии за цялото семейство

ЦЕЛ

Поддържайте дългосрочна връзка между младите спортисти и семействата им и спорта

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Деца, младежи и техните родители

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Фитнес и здравни треньори, маркетингов екип, семейства

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Треньори, екипировка, промоционална подкрепа

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Предлагат се отворени фитнес сесии всеки уикенд, подходящи за всички нива
- Интегрирани групови игри, здравни прегледи и съвместни дейности (напр. кръгове родител-дете)

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Силна посещаемост от страна на семейството; положителни препоръки от уста на уста; многократни участници

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Маркетинг отвъд активните спортисти; решен чрез училища и партньори от общността

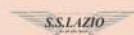
ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Идеален за клубове или мултиспортни организации със здравни или развлекателни съоръжения

4.5 Менторство и развитие на лидерските качества

Един от най-ефективните начини да се задържи участието на младите хора в спорта е да им се даде възможност да бъдат лидери. Няколко партньора на STAY! признаха, че тийнейджърите процъфтяват, когато им се даде отговорност и възможност да действат като модели за подражание – особено когато тези роли са ясно определени и подкрепяни. Помощник-треньорството, менторството на по-младите играчи и участието във вземането на решения не само подобриха задържането на играчите, но и помогнаха на младежите да изградят увереност, комуникативни умения и силно чувство за цел в спортната си среда.

Програма за помощник-треньор

ЦЕЛ

Запазете по-възрастните спортисти, като ги включите в развитието на по-младите си съотборници

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Тийнейджъри спортисти на възраст 16–21 години, които се оттеглят от състезания

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Старши треньори, треньорски съвет, спортисти, родители

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Обучителни сесии, печатни материали, координация на ментори

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Избрани опитни тийнейджъри, които да помагат на треньорите при обучението на по-малки деца
- Осигурени подготвителни семинари и менторство на работното място

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Помощник-треньорите съобщиха за повишена мотивация; участниците изразиха гордост и отговорност

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Избор на подходящи асистенти; решава се чрез срещи между треньорите и родителите и процес на подбор

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

С висока приложимост във всеки спорт, в който младите могат безопасно и ефективно да подпомагат треньорския екип.

Роли на връстническото менторство и приобщаването

S.S. LAZIO

ЦЕЛ

Укрепване на екипните връзки и намаляване на отпадането от спорта чрез подкрепа от връстници

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Спортисти от средното и гимназиално образование, особено момичета на възраст 13–17 години

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Треньори, координатори на клубове, ментори, наставлявани

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Инструктажи с ментори, срещи с треньори

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Назначаване по-възрастни или по-опитни играчи за отборни ментори за нови членове
- Менторите представиха клубните рутини, отговаряха на въпроси и действаха като социални опори

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Повишено задържане на нови играчи; менторите съобщават за по-силна връзка с клуба.

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Осигуряване на последващи действия; обхванато чрез проследяване на ангажираността на ментора и наставлявания

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Идеален за организации, фокусирани върху мултиспорт или младежи, които привличат нови членове

Лидерство чрез доброволчески роли

S.S. LAZIO

ЦЕЛ

Предлагане на структурирани лидерски пътища за тийнейджъри извън спортните постижения

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Млади хора на възраст 14–19 години

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Ръководители на секции, младежки координатори, персонал за събития

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Обучение на съдии, материали за събития, надзор на персонала

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Набрани тийнейджъри като младежки съдии
- Включвах по-възрастните младежи в планирането на клубни събития, участието в проектни дейности и управлението на малки оперативни задачи

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Задържане на младите хора на лидерски позиции; нарастващ интерес от страна на връстниците им

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Известна първоначална тревожност; смекчена чрез контролирани „първи мачове“ и публично признание

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Работи добре в спортове със структурирано съдийство и за партньори, отворени за младежко лидерство

Co-funded by
the European Union

4.6 Приобщаващ достъп и премахване на бариерите

За много млади хора, особено тези от семейства с ниски доходи или недостатъчно представени групи, заниманията със спорт не са просто въпрос на интерес – става въпрос за достъп. Партньорите на STAY! предприеха конкретни стъпки за премахване на финансовите, логистичните и културните бариери, които често водят до отпадане от училище. Те включваха безплатни схеми за участие, гъвкави точки за влизане и директно подпомагане на уязвимите общности. Тези практики показаха, че когато намалим пречките, спортът става по-приобщаващ, а отпадането от спорта е по-малко вероятно.

Безплатна година спорт за уязвими младежи

ЦЕЛ

Премахване на финансовите бариери за тийнейджъри, изложени на риск от отпадане от спорта

ЦЕЛОВА ГРУПА

Младежи на възраст 13–18 години от семейства с ниски доходи

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Администратори на клубове, училища, родители, треньори

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Подкрепа от спонсор, отмяна на такси, безплатно оборудване и комплекти

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Партньорство със спортните секции на Лацио (карате, текбол, хокей, плуване), за да предложим цяла година безплатни тренировки
- Промотиране на офертата чрез училища и фондации

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Пълно записване на всички свободни места; силен интерес от страна на училищата за бъдещо разширяване

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Честно идентифициране и подбор на участниците; решено с училищни препоръки и система „първи дошъл“

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Адаптивно за партньори, работещи с фондации, общини или спонсори, ориентирани към корпоративната социална отговорност (КСО).

Приобщаващо набиране на персонал чрез училищата

S.S.LAZIO

ЦЕЛ

Достигане до подрастващите, изложени на риск от изключване, чрез директна работа с училищата и адаптиране на процесите за записване в клубовете

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Тийнейджъри на възраст 13–18 години от хора в неравностойно положение или социално маргинализирани среди

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Учители и директори на училища, координатори на клубове

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Достъп до училище, печатни материали, време за посещения на персонала

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Използваше училищен персонал за идентифициране на заинтересовани младежи и улесняване на първия контакт
- Предлагани неформални сесии с въпроси и отговори и гъвкави входни точки за намаляване на тревожността от отпадане

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Висока заетост на безплатните места за обучение; устойчиво участие и след пилотния период

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Необходима е ранна координация с училищните календари и ясни послания; решението е решено чрез съвместно планиране

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Много адаптивен за клубове в близост до училища или със съществуващи образователни връзки

Гъвкави формати за продължаващо участие

S.S.LAZIO

ЦЕЛ

Поддържайте ангажираността на спортистите, дори когато не могат да тренират редовно

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Момичета на възраст 13–18 години, особено тези, които са изправени пред стрес в училище или семейството

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Треньори, спортисти, координатори на клубове

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Вътрешна координация, промяна в културата към гъвкавост

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Създадени гъвкави пътища: доброволчески роли, леко обучение, дигитално ангажиране
- Позволяваше на младите хора да „сменят ролите“ по време на периоди на висок стрес, вместо да се отказват

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

По-голямо възприето задържане сред младежи, които преди това са били в риск

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Необходимо е съгласие от страна на треньора и координация на графика; решено чрез планиране, водено от младежите

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Полезно за всеки партньор, работещ с подрастващи, особено в контекст на интензивно обучение в училище.

Co-funded by
the European Union

4.7 Създаване на партньорски култури, благоприятстващи младите хора

Отвъд структурираните програми, ключов фактор за предотвратяване на отпадането от спорта е дали младите хора се чувстват наистина включени в спортната си среда. Един от най-важните, но неформални уроци от проекта STAY! беше, че задържането на младите хора се подобрява, когато партньорите активно слушат и се адаптират. Макар че не винаги е била определена дейност, този подход „обратна връзка първо“ беше вграден в начина, по който партньорите са проектирали, коригирали и оценявали своите действия. Независимо дали чрез официални местни работни групи или неформални срещи, партньорите са осигурили място за младите гласове – и това се е отплатило. Тези практики помогнаха за оформянето на по-гъвкава, емпатична и ориентирана към младите хора култура във всички пилотни условия.

Култура на съвместно проектиране и обратна връзка с младежите

ЦЕЛ

Осигуряване на съответствие между клубните действия и нуждите и опита на младежите

ЦЕЛОВА ГРУПА

Треньори, персонал и младежки участници във всички пилотни партньори

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Младежи, ментори, треньори, клубен персонал

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Време за координация, инструменти за документиране

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Създаване на местни работни групи (МРГ) за структуриран принос на младежите преди и след прилагането
- Използвани са интервюта, неформални дискусии и анкети, за да се информират за корекции в реално време

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Промени, направени в пилотните действия въз основа на обратна връзка; младежите съобщиха, че се чувстват чути и по-ангажирани

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Известно нежелание за смяна на властта; разрешено чрез фасилитация и споделено размишление

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

В основата на всяка инициатива, насочена към младежите, особено когато приобщаването и задържането са приоритети

ЦЕЛ

Укрепване на груповата връзка за намаляване на тихите прекъсвания

ЦЕЛОВА ГРУПА

Спортисти на възраст 12–18 години, особено нови или завръщащи се членове

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Треньори, родители, доброволци

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Малък бюджет за храна или материали, място за провеждане на събитието

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Организиран редовни социални срещи (напр. игри родител-дете, дни за изграждане на екип)
- Фокус върху забавлението и взаимодействието, а не върху спортните резултати

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

По-висока сплотеност на екипа, подобро задържане сред новодошлите

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Балансиране на логистиката между спортните и училищните графици; решено със споделени календари за планиране

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Работи във всяка среда, където екипите се срещат редовно или семействата са ангажирани

Младежката отговорност за идентичността на партньора

ЦЕЛ

Изградете гордост и връзка чрез споделено разказване на истории

ЦЕЛОВА ГРУПА

Млади спортисти в клубове

УЧАСТВАЩ АКТЬОР

Ръководство на клуба, треньори, младежки отбори

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ

Инструменти за социални медии, основно обучение

КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ

- Осигурихме видимост и глас на младите хора чрез медийни роли, клубни послания и обобщения на събития, водени от младежи
- Открити постижения отвъд резултатите: например работа в екип, успех в училище, доброволчество

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Повишена ангажираност в социалните медии и самооценено чувство за собственост

СРЕЩНАТИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Необходима е подкрепа от треньори, за да се осигури видимост; обсъдено е чрез формулиране на проекта и споделяне на резултатите

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРЕНΟΣИМОСТ

Високо – особено в организации, ориентирани към множество спортове или младежи

5. Препоръки за Репликация

Пилотната фаза на проекта STAY! демонстрира, че превенцията на отпадането от спорта е не само възможна, но и постижима на местно ниво, дори с ограничени ресурси. Следните препоръки са предназначени да помогнат на спортните организации и публичните органи да възпроизведат и адаптират тестваните подходи в собствената си среда. Те са групирани в два раздела: един за спортни клубове и организации на местно ниво, които искат да въведат промяна на място, и друг за политиците и спортните власти, целящи да осигурят подходяща среда, финансиране и стратегическа подкрепа.

5.1 Препоръки за спортни клубове и организации на местно ниво

Проектът STAY! показва, че дори скромни промени могат да окажат голямо влияние, когато става въпрос за задържане на младите хора в спорта. Въз основа на опита на нашите пилотни партньори, ето практически препоръки за клубове, асоциации и организации на местно ниво, които искат да осъществят подобни действия.

1. Започнете с малки пилотни действия

- Изберете една или две роли, които да представите, като например помощник-треньор, доброволчество на жури или дигитално разказване на истории.
- Изберете дейности, които надграждат съществуващите силни страни (напр. трениор с менторски начин на мислене или родител, готов да обучава).
- Започнете с кратък пробен период (2–3 месеца), за да проверите интереса и да усъвършенствате формата.

2. Адаптиране към местните нужди

- Проведете бърза оценка на нуждите на младите хора и родителите – каква подкрепа им липсва? Какво би ги накарало да останат?
- Помислете за социалната, културната и академичната среда: Стресират ли младежите училището? Имат ли родителите време да се занимават с доброволческа дейност?
- Включете трениори и по-възрастни спортисти в адаптирането на ролите, за да отговарят на вашия контекст.

3. Инвестирайте в обучение на персонал и доброволци

- Проведете основни семинари на тема:
 - Комуникация с младежите
 - Създаване на приобщаваща среда
 - Разбиране на специфичните за пола предизвикателства
- Споделете примерни сценарии от пилотните проекти STAY! (включено в Pilot action report) или насочете персонала към платформата за електронно обучение на EMCA Studio.

4. Ангажирайте семействата и по-широката общност

- Поканете родители или бивши ученици да ви помогнат с уроците, съдийството или логистиката на събитията.
- Партнирайте с местни училища или младежки центрове за насочване и споделени дейности.
- Отбележете приноса си чрез сертификати, благодарствени публикации или социални събития.

5. Следете напредъка и бъдете гъвкави

- Следете прости показатели: например „Колко младежи са се включили като доброволци този месец?“ или „Някой отново ли се е включил в обучението след оттеглянето си?“
- Използвайте кратки формуляри за обратна връзка или неформални срещи с младежите, за да разберете какво работи.
- Не се страхувайте да промените ролите, времето или очакванията. Слушането е част от процеса.

5.2 Препоръки за политиците и спортните организации

Предотвратяването на отпадането на младежите от спорта не е само отговорност на местните партньори – необходимо е системно подкрепяне. Политиците на общинско, национално и ниво на ЕС могат да играят ключова роля, като създават условия, които позволяват развитието на приобщаващи, гъвкави и ориентирани към младите спортни програми. Пилотните действия на проекта STAY! предоставят проверени примери за успешни подходи. Сега е необходима стратегическа координация за тяхното разширяване и устойчивост.

1. Създаване и поддържане на потоци от финансиране за инициативи, насочени към приобщаването

- Създайте специални грантове или бюджетни линии в подкрепа на местни партньори в провеждането на програми за доброволчество, менторство и неконкурентно ангажиране.
- Осигурете равноправен достъп на по-малките и мултиспортните организации до тези средства, като процедурите за кандидатстване са пропорционални и достъпни.
- Насърчавайте по-дълги цикли на финансиране (напр. 2–3 години), за да се даде възможност за планиране, пилотиране и мащабиране.

2. Включване на превенцията на отпадането от училище в политическите рамки

- Включване на отпадането от спорт сред младежите като измерим проблем в националните планове за развитие на спорта или общинските спортни стратегии.
- Насърчаване на междусекторни политики, които признават връзката между спорта, образованието, здравеопазването и овластяването на младежите.
- Поставете ясни цели или показатели, свързани със задържането на младежите в организирания спорт, особено сред недостатъчно представените групи.

3. Признавайте и възнаграждавайте добрите практики

- Признайте инициативи като пилотираните в STAY! като модели за високи постижения, които са в съответствие с целите на ЕС и националните цели за младежки спорт.
- Стартирайте награди или сертификати за клубове и партньорски организации, които демонстрират иновативни стратегии за задържане на персонал.
- Включване на казуси за превенция на отпадането от спорта в програмите за обучение на треньорите и спортната администрация.

4. Засилване на интеграцията на превенцията на отпадането от спорта в програмите и стратегическите рамки на ЕС

- Насърчаване на по-голяма видимост и използване на успешните резултати от проекти (като платформата за електронно обучение STAY! и добрите практики) в рамките на инициативите на ЕС в областта на спорта, младежта и образованието.
- Да се гарантира, че задържането на младите хора в спорта ще се превърне в призната тема в стратегически рамки, като например Работния план на ЕС за спорта и Европейската програма за младежка работа.
- Насърчавайте националните агенции и мрежи активно да популяризират практиките, съобразени със STAY, чрез събития за изграждане на капацитет, политически брифинги и насоки за програмите.

Заедно тези препоръки подчертават, че превенцията на отпадането от спорта е както местна, така и системна отговорност. Независимо дали чрез креативно програмиране на местно ниво или чрез подкрепяща политика и финансиране на национално и европейско ниво, значимата промяна е възможна. Проектът STAY! предлага пътна карта – това, което е необходимо сега, е колективната воля за предприемане на следващите стъпки.

За практични препоръки за репликиране на пилотни действия, моля, консултирайте се с платформата за електронно обучение и шаблоните на документите в приложенията.

6. Благоприятстващи фактори за успех

Въпреки че всяко пилотно действие по проекта STAY! беше съобразено със специфичната му среда, във всички партньори се очертаха няколко критични фактора за успех. Тези благоприятстващи условия помогнаха за превръщането на добрите идеи в значими резултати – и ще бъдат от съществено значение за всяка организация, която се стреми да възпроизведе или мащабира подобни подходи.

Сътрудничество между множество заинтересовани страни

Ангажираността на различни нива – младежи, треньори, персонал, родители, училища и обществени организации – беше постоянен фактор. Партньорите, които активно включваха други в съвместното проектиране и провеждане на пилотни действия, имаха по-силна подкрепа и по-устойчиви резултати. Където беше възможно, партньорствата с училища, общини и родителски групи разшириха обхвата и релевантността.

Непрекъснатата обратна връзка и адаптация

Вместо да проектират перфектни действия от самото начало, партньорите, които възприеха нагласата „учи се в движение“ – използвайки обратна връзка от младежите и корекции в реално време – постигнаха по-голям успех. Местните работни групи (МРГ), неформалните интервюта и обсъжданията помогнаха за адаптирането на интервенциите към променящите се нужди, като младежите останаха в центъра на процеса.

Истинско участие на младежите, не просто участие

Най-влиятелните пилотни проекти бяха тези, в които младите хора не просто бяха поканени да присъстват, а им беше поверена отговорност. Независимо дали ставаше дума за управление на акаунт в социалните медии, треньорство на по-млад играч или оформяне на графика, това чувство за отговорност водеше до по-дълбока ангажираност и гордост от това да останат част от процеса.

Гъвкавост в ролите и очакванията

Твърдите очаквания често водят до отпадане от спорта. Партньорите по програмата STAY! успяха, когато предложиха множество входни точки и позволиха на младежите да сменят ролите си, когато интересите, енергията или академичното им натоварване се променяха. Тази гъвкавост показваше уважение към реалните възможности на младите хора и насърчаваше дългосрочния ангажимент.

Култура на приобщаване и грижа

Това, което задържа много от участниците, не беше само програмата, а и средата. Когато клубовете и партньорите насърчаваха култура, която дава приоритет на забавлението, емоционалната безопасност, връзката с връстниците и подкрепата (особено за момичетата), задържането на участниците се подобри. Приобщаващият език, видимите модели за подражание и отзивчивото обучение изиграха своята роля.

Тези фактори за успех не зависят от големи бюджети. Те са културни и структурни фактори, които всяка спортна организация може да започне да внедрява – започвайки с изслушване, доверие и отваряне на нови начини младите хора да останат ангажирани.

7. Заключение и перспективи

Проектът STAY! показва, че отпадането от спорта не е неизбежно. Сред пет различни партньора, десетки пилотни дейности и стотици млади хора, едно послание беше ясно разпространено: когато младите хора са изслушвани, подкрепяни и им се предлагат гъвкави начини да останат ангажирани, те го правят. Независимо дали чрез доброволчество, менторство, развлекателни игри или дигитални роли, спортът може да остане смислена част от живота на младите хора – ако сме готови да преосмислим как изглежда участието.

Няколко прозрения се оказаха приложими във всички контексти:

- Младите хора процъфтяват, когато имат отговорност, а не само участие.
- Приобщаването означава повече от достъп; то означава създаване на роли, които отразяват реалностите на младите хора.
- Силната координация между тренъорите, семействата, училищата и общностите умножава въздействието.
- Малкомащабните действия, когато са добре подкрепени, могат да доведат до големи културни промени в организациите.

С поглед към бъдещето, подходът STAY! предлага практичен, нискобарьерно базиран модел за спортни организации от всякакъв мащаб. Но промяната не може да бъде оставена само на местните участници. Призоваваме:

- Клубове и организации на местно ниво да възприемат и адаптират тези методи.
- Общинските и националните власти да включат задържането на ученици като приоритет в политиките за младежки спорт.
- Заинтересовани страни на ниво ЕС да насърчават и финансират дългосрочни усилия, които възнаграждават приобщаваща, ориентирана към младежта спортна среда.

Визията е проста, но смела: всеки млад човек в Европа, който иска да остане ангажиран в спорта, да намери място – не само да играе, но и да принадлежи, да допринесе и да се развива. „ОСТАНИ!“ не е краят на това пътуване – това е модел за това, което предстои.

8. Приложения

Приложение 1: Кратко резюме на политиката

Краткото резюме на политиката предоставя сбито обобщение на резултатите и препоръките от проекта STAY! за предотвратяване на отпадането на младежи от спорта. Целта му е да повлияе на политици, спортни организации и заинтересовани страни, като подчертава ключови стратегии и предлага практически насоки за подобряване на задържането на младежи. Това резюме е инструмент за застъпничество за промяна на политиката и насърчаване на приемането на методологията STAY! в цяла Европа.

Приложения за репликация на пилотни действия

За да се подкрепи репликацията на пилотни действия STAY! в други клубове и организации, са създадени следните шаблони. Те осигуряват структуриран подход за проектиране, изпълнение и оценка на дейности за предотвратяване на отпадане на младежи от спорта, като осигуряват последователност и ефективност.

Приложение 2: Шаблон за планиране на пилотни действия

Този шаблон ви помага да проектирате пилотно действие за предотвратяване на отпадане на младежи от спорта. Включва раздели за дефиниране на цели, целеви групи, дейности, ресурси и методи на оценка.

Приложение 3: Шаблон за описание на ролята на ментора

Този шаблон описва очакванията към менторите, които подкрепят младежите в пилотните действия STAY!, осигурявайки ефективно наставничество и положително ангажиране.

Приложение 4: Шаблон за описание на ролята на младежи доброволци

Този шаблон дефинира ролите на младежи доброволци в дейности за предотвратяване на отпадането от спорта, като им помага да разберат своите отговорности и принос.

Приложение 5: Шаблон за мониторинг и обратна връзка за пилотни действия

Този шаблон се използва за проследяване на напредъка и събиране на обратна връзка от младежи и ментори, подкрепяйки непрекъснатото подобряване и осигуряване на успеха на пилотните действия.

Keeping Young People in Sport: Lessons from the STAY! Project

Policy Brief | 5-2025

The Challenge

Across Europe, too many teenagers—especially girls—are leaving sport. Academic pressure, rigid expectations, and a lack of alternative roles mean that once young people stop competing, they often leave altogether.

This dropout not only affects individual well-being—it weakens local sport ecosystems, reduces diversity in leadership, and contributes to long-term physical inactivity.

30–50% of young people drop out of organised sport during adolescence	Up to 60% of girls aged 15–18 stop participating in club sport activities	40% of youth cite academic pressure as a main reason for dropping out
---	---	---

> 70% of youth who stop competing do not stay involved in sport clubs	> 25% of European adolescents are physically inactive, risking long-term health issues
--	---

The STAY! Solution

STAY! is an Erasmus+ project (2023–2025) that tested new ways to retain young people in sport—especially those who no longer see themselves in high-performance pathways. It focused on volunteering, youth leadership, flexible engagement, and non-competitive roles.

What Worked

STAY! pilot actions were diverse but shared key enablers:

- Youth-centred roles: Assistant coaching, jury table work, social media management
- Recreational pathways: For girls stepping back from competition but wanting to stay active
- Tutoring and school-life balance: Including parent- or peer-led academic support
- Flexible expectations: Allowing youth to change roles instead of quitting

Key Insights

- Small, low-cost changes (e.g. recognition, flexibility) made a big impact on retention.
- Youth want to contribute—not just train. Responsibility increases engagement.
- Dropout prevention works best when families, schools, and sport staff coordinate.
- Listening and adapting are not optional—they are essential.

Recommendations for Policymakers

1. Recognise dropout prevention as a strategic priority in national and EU sport policies.
2. Fund local actions focused on inclusion, volunteering, and recreational engagement—not just competition.
3. Promote tools like the STAY! e-learning platform for coaches and staff training.
4. Include youth retention indicators in sport development frameworks.
5. Celebrate innovation through awards and integration into coach education.

Our Vision

A Europe where every young person has a place in sport—whether as an athlete, a volunteer, a mentor, or a creator.

The STAY! approach is scalable, inclusive, and ready to be adopted. What's needed now is action.

STAY! Decreasing teenage dropout in sport | 12-2022 – 5-2025 | Ref. N: 101091037 | Contact: [insert your email / partner info]
For access to the full report, tools, and e-learning platform | stay.multisportclubs.eu | studia.multisportclubs.eu/classes/stay/

Pilot Action Planning Template

Use this template to design a pilot action that addresses youth dropout in your club or organisation.

1. Dropout Challenge to Address

Briefly describe the issue or barrier you are targeting (e.g. 'Girls aged 13–16 dropping out after competition season').

2. Target Group

Who is this pilot for? Include age range, gender focus, sport section, or specific background (e.g. 'Boys 14–18 in water polo who are stepping away from competition').

3. Pilot Activity Description

What will participants do? (e.g. 'Serve as assistant coaches for junior teams, help manage club social media, organise an event').

4. Mentoring and Supervision

Who will supervise or mentor the youth involved? (e.g. 'Senior coach, media coordinator, referee').

5. Tools and Resources Needed

What materials, space, training, or equipment are required? (e.g. 'Score sheets, Canva, phones, gym space').

6. Timeline

When will this pilot start and end? (e.g. 'January – March 2025, weekly sessions').

7. Indicators of Success

How will you track engagement or impact? (e.g. 'Attendance, feedback from youth and mentors, continued involvement').

8. Notes or Adaptation Ideas

Optional space for extra thoughts, flexibility plans, or things to try if the first idea doesn't work.

Co-funded by
the European Union

Mentor Role Description Template

This template outlines expectations and guidance for mentors supporting youth involved in STAY! pilot actions.

1. Mentor Role Title

Example: Assistant Coach Mentor, Event Supervisor, Media Guide

2. Purpose of the Role

What is the mentor helping the young person achieve? (e.g. skill development, confidence, team integration)

3. Key Responsibilities

List 3–5 key tasks (e.g. supervise weekly sessions, give regular feedback, answer questions, support planning)

4. Time Commitment

How often will the mentor meet with the youth? For how long? (e.g. 1 hour/week from Jan–Apr 2025)

5. Required Skills or Experience

What should the mentor know or be good at? (e.g. coaching basics, communication, leadership)

Co-funded by
the European Union

6. Support Available to the Mentor

What help will they receive? (e.g. check-ins with staff, templates, training session)

7. Communication Plan

How and when will the mentor and youth check in? (e.g. after each session, via WhatsApp, monthly feedback forms)

8. Feedback and Evaluation

How will the mentor provide feedback and reflect on the youth's progress?

Co-funded by
the European Union

Youth Volunteer Role Description Template

Use this template to define roles for youth volunteers participating in your dropout prevention pilot activities.

1. Role Title

Example: Assistant Coach, Social Media Contributor, Event Volunteer

2. Purpose of the Role

What is this role designed to accomplish for the club and for the volunteer?

3. Main Tasks

List 3–5 specific responsibilities (e.g. support training sessions, create content, help with event setup).

4. Time Commitment

How often and for how long is the role active? (e.g. twice a week for 3 months)

5. Skills Gained

What will the volunteer learn or develop? (e.g. teamwork, communication, leadership)

6. Supervision and Support

Who will guide or supervise the volunteer? (name/role of staff or mentor)

Co-funded by
the European Union

Monitoring & Feedback Template for Pilot Actions

Use this template to track the progress of your pilot activity, gather feedback from youth and mentors, and support continuous improvement.

1. Pilot Activity Title

Name of the pilot action (e.g. Assistant Coach Programme, Event Volunteer Team).

2. Pilot Duration

Start and end dates of the pilot.

3. Number and Profile of Participants

Total number of youth involved. Include age range, gender, sport section.

4. Attendance / Participation Tracking

How regularly did participants attend or engage? (Use a checklist, table or logbook.)

5. Mentor Observations

What went well? What challenges emerged? Any standout moments or feedback?

Co-funded by
the European Union

6. Youth Feedback

What did the participants say about the experience? Collect written quotes or summary of group discussions.

7. Challenges Encountered

What barriers came up (e.g. scheduling, motivation, communication)? How were they addressed?

8. Suggestions for Improvement

What would you change or do differently next time?

STAY!

*Decreasing teenage
dropout in sport*

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

stay.multisportclubs.eu

MultisportEU

@multisporteu

Co-funded by
the European Union